

2017-03-10

1 (14)

Dnr 43-2015:8765, 2015:9196

2015:9198, 2015:9200

2015:9201, 2015:9202

Tjörns kommun
kommun@tjorn.se

Beslut efter uppföljning för Tjörns kommun

efter tillsyn av utbildningen i Tjörns kommun

Uppföljning av tillsyn i Tjörns kommun

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Tjörns kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 30 maj 2016 beslut efter tillsyn av utbildningen i Tjörns kommun. Vad gäller skolformerna fritidshem, gymnasieskola och gymnasiesärskola identifierades inga brister inom bedömningsområdet *Förutsättningar för utbildningen*. Angående bedömningsområdet *Utveckling av utbildningen* vid skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola bedömdes inte detta område eftersom kommunen inte är huvudman för dessa skolformer.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Tjörns kommun inkom med den 31 oktober 2016, en komplettering den 5 december 2016 och en redovisning den 12 januari 2017. Telefonintervju genomfördes med förvaltningschefen den 20 januari 2017 och kompletteringar från kommunen inkom den 26 januari samt den 6 februari 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Förutsättningar för utbildningen vid förskola, förskoleklass och grundskola, grundsärskola samt vuxenutbildning.	Ingen brist	
Utveckling av utbildningen vid förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola och vuxenutbildning.	Föreläggande	2017-09-15
Ytterligare brist vid vuxenutbildning angående erbjudande av utbildning i svenska för invandrare.	Ingen brist	

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har vid uppföljning av tillsynen kunnat konstatera kvarstående brister i huvudmannens ansvarstagande inom bedömningsområdet *Utveckling av utbildningen* vid förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola och vuxenutbildning.

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljning av tillsynen inte har framkommit annat än att Tjörns kommun har avhjälpt bristerna inom bedömningsområdet *Förutsättningar för utbildningen* vid förskola, förskoleklass och grundskola, grundsärskola samt vuxenutbildning och bedömningsområdet *Ytterligare brist* vid vuxenutbildning angående erbjudande av utbildning i svenska för invandrare. Bedömningen görs utifrån kommunens skriftliga redogörelse, telefonintervju med förvaltningschefen och kompletteringar därtill. Skolinspektionens tillsyn avslutas i dessa delar.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tjörns kommun att senast den 15 september 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister gällande bedömningsområdet *Utveckling av utbildningen* vid förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola och vuxenutbildning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Utveckling av utbildningen vid förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola och vuxenutbildning.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tjörns kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska följa upp och dokumentera resultaten inom utbildningen i förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola och vuxenutbildning. Uppföljningen ska göras i relation till de nationella målen.
- Huvudmannen ska se till att resultaten analyseras och att utvecklingsåtgärder till följd av analysen beslutas samt att de beslutade åtgärderna dokumenteras.
- Huvudmannen ska planera för genomförandet av de beslutade utvecklingsåtgärderna och genomföra dessa. Planeringen och genomförandet av åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen beslutade den 30 maj 2016 att förelägga huvudmannen, Tjörns kommun, att senast den 16 januari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa brister i huvudmannens kvalitetsarbete (inom bedömningsområdet *Utveckling av utbildningen*). De vidtagna åtgärderna skulle senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. I beslutet bedömde Skolinspektionen att huvudmannen inte systematiskt och kontinuerligt planerade, följde upp och utvecklade utbildningen. På huvudmannanivå fanns inget dokumenterat kvalitetsarbete för utbildningen inom förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola och vuxenutbildning.

Inom förskola, fritidshem, grundsärskola och vuxenutbildning följdes inga resultat upp utifrån de nationella målen, varken kunskapsresultat eller resultat från arbetet med trygghet och studiero.

Inom förskoleklass och grundskola följdes endast vissa kunskapsresultat upp liksom resultat från arbete med trygghet och studiero i årskurserna 2, 5 och 8. Kommunen följde dock inte upp kunskapsresultaten i alla årskurser och i alla ämnen där det finns kunskapskrav. De resultat som kommunen följde upp inom grundskolan analyserades inte heller. Detta gjorde att det var oklart hur de utvecklingsåtgärder som kommunen beslutat om faktiskt byggde på en analys av resultaten.

Skolinspektionen påtalade också i beslutet att Tjörns kommun vid Skolinspektionens tillsyn år 2012 fick kritik för att kommunen saknade ett systematiskt kvalitetsarbete för fritidshemmen och grundskolan (dnr 43-2012-969).

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Vid genomgång av huvudmannens redovisningar avseende åtgärder för att avhjälpa bristerna i kvalitetsarbetet på huvudmannanivå kan Skolinspektionen inte utläsa att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna. Det går inte att följa hur planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i respektive skolform skett och ska ske på huvudmannanivå.

Det saknas sammanställningar (det vill säga uppföljning) av kunskapsresultat för flertalet skolformer. Enda undantaget är grundskolan där vissa kunskapsresultat redovisas. För årskurs 3 redovisas "andel elever som bedöms att komma att nå minst godtagbara nivå för kunskapskraven i samtliga ämnen". Det saknas därmed en uppföljning av resultaten i respektive ämne i årskurs 3 där det finns kunskapskrav (matematik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen och svenska/svenska som andraspråk). Skolinspektionen vill också påpeka att det sedan den 1 juli 2016 även finns kunskapskrav i läsförståelse i årskurs 1 som också ska följas upp, även på huvudmannanivå. För årskurs 6 redovisas inte kunskapsresultaten för samtliga ämnen, utan det är bara resultaten i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk som redovisas. Inte heller för årskurs 9 sammanställs kunskapsresultaten i samtliga ämnen. För årskurs 9 redovisas bland annat genomsnittligt meritvärde och andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.

För flertalet utbildningar, förutom för grundskolan årskurserna 2, 5 och 8 samt vuxenutbildningen, saknas även resultat av arbetet med trygghet och studiero.

Analys utifrån de olika verksamheternas resultat, som ska ligga till grund för åtgärder och utveckling av utbildningen, saknas helt i huvudmannens redovisning. Under rubriken "Analys nyckeltal", där förvaltningens ledningsgrupps analys av valda målområden beskrivs, görs ingen analys av vare sig kunskapsresultat eller resultat av arbetet med trygghet och studiero i de olika verksamheterna. De utvecklingsområden som barn- och utbildningsnämnden under hösten år 2016 har identifierat bygger alltså inte på en analys som utgår från några resultat. Flera av de sju utvecklingsområdena som huvudmannen tagit fram handlar inte heller om verksamheternas kunskaps- och värdegrundsuppdrag och för vuxenutbildningen finns inget framtaget utvecklingsområde alls.

Det är också oklart vilka åtgärder som egentligen har beslutats utifrån de sju utvecklingsområden som identifierats. För fritidshem, förskoleklass och årskurserna 1–5 anges olika exempel på aktiviteter som kan genomföras, men det anges inte konkret att de beslutats och kommer att genomföras eller vem som ansvarar för att de genomförs. För förskola, årskurserna 6–9, grundsärskola och vuxenutbildning anges inga beslutade åtgärder alls.

Mot bakgrund av ovanstående konstaterar Skolinspektionen att Tjörns kommun fortfarande inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå för att utveckla verksamheten inom utbildningen i förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola, grundsärskola eller vuxenutbildning. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att det vid uppföljningen konstateras liknande brister som identifierades i beslutet den 30 maj 2016. Då, liksom nu, följdes varken kunskapsresultat eller resultat från arbetet med trygghet och studiero upp inom förskola, fritidshem och grundsärskola. Då, liksom nu, följdes inga kunskapsresultat inom vuxenutbildning upp, det som har tillkommit är att resultat från arbetet med trygghet följs upp. Då, liksom nu, följdes endast vissa kunskapsresultat upp inom grundskolan, liksom resultat från arbete med trygghet och studiero i årskurserna 2, 5 och 8. De resultat som kommunen följde upp inom grundskolan analyserades inte då heller. Detta gjorde att det var oklart hur de utvecklingsåtgärder som kommunen hade beslutat om faktiskt byggde på en analys av resultaten.

Tjörns kommun har förvisso planerat för hur ett system för utveckling av kvaliteten inom kommunens utbildningsverksamheter ska se ut. Huvudmannen har dock inte kommit så pass långt i detta arbete att beslut om nödvändiga åtgärder för att utveckla utbildningen i samtliga av kommunens verksamheter inom utbildningsområdet fattats och har således inte heller planerat för och genomfört sådana utvecklingsåtgärder.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 303-304) anges att nationell likvärdighet i ett decentraliserat system förutsätter att staten fastställer nationella mål och systematiskt följer upp och granskar att målen nås och att ett systematiskt kvalitetsarbete utvecklas på lokal nivå. Systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete måste därför bedrivas i varje skola och verksamhet och av varje huvudman. Utveckling och utvärdering av skolenhetens arbete

med värdegrundsfrågorna är en självklar del i detta. Vidare anges i förarbetena att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där en analys och värdering bl.a. av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetssystem med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten. Syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring.

En kommun får med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag (23 kap. 1 § skollagen). Bestämmelserna om systematiskt kvalitetsarbete gäller även för den verksamhet som kommunen bedriver på entreprenad. Av förarbetena till skollagen framgår att för vuxenutbildning på entreprenad ställs extra stora krav på ett utvecklat kvalitetsarbete och det bör ha samma dignitet oavsett om utbildningen genomförs av kommunens egen utförarorganisation eller av en extern utförare. Ett utvecklat kvalitetsarbete utgör också en viktig förutsättning för likvärdighet och rättssäkerhet utifrån ett deltagarperspektiv (prop. 2009/10:165, s. 306-307).

Huvudmannens redovisade åtgärder

Tjörns kommun kom in med en redovisning av vidtagna åtgärder den 12 januari 2017. I redovisningen beskrivs följande:

- En plan för det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå har tagits fram.
- Det har genomförts två "dialogdagar" då barn- och utbildningsnämndens ledamöter och barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp har arbetat med "resultat och analyser utifrån givna ämnen och frågeställningar". Vid den första dialogdagen diskuterades grundstrukturen för huvudmannens årshjul kring det systematiska kvalitetsarbetet. Vid den andra dagen, den 27 oktober 2016, gav nämnden barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att arbeta med sju utvecklingsområden. Dessa sju utvecklingsområden har barn- och utbildningsnämnden tagit fram "utifrån uppföljning av verksamheterna utifrån redovisning av resultat, nyckeltal och analys samt nulägesbeskrivningar av verksamheterna".
- Barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp har haft en "SKA-dag" (systematiskt kvalitetsarbete) där de arbetat med "resultat och analyser".
- Förvaltningschefen har utsett en arbetsgrupp bestående av fyra skolledare från skilda verksamheter med uppgift att initiera frågor, ta fram underlag samt bereda ärenden inom området systematiskt

kvalitetsarbete till ledningsgruppens arbete (detta arbete påbörjades i januari 2017).

- En tidsplan för det systematiska kvalitetsarbetet under höstterminen 2016 till höstterminen 2017 har tagits fram.

Nedan redovisas det som framkommit om kvalitetsarbetet på huvudmannanivå för respektive skolform och verksamhet.

Förskola

Det utvecklingsområde som barn- och utbildningsnämnden har tagit fram angående skolformen förskola är att barn- och utbildningsförvaltningen ska "identifiera kvalitetsfaktorer utifrån barnens behov med betoning på gruppens storlek och sammansättning."

I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* finns ingen redovisning av resultat och nyckeltal gällande förskolan. Under rubriken "Analys nyckeltal" är nyckeltalet för förskola "barngruppernas storlek och sammansättning". Analysen som förvaltningens ledningsgrupp gör är uppdelad enligt strukturen "Vilka orsaker ser ni till resultat (uppdelat på externa faktorer, ej påverkbara och interna faktorer, påverkbara), ge exempel på framgångsfaktorer i ert arbete med området för detta nyckeltal och föreslå åtgärder för ökad måluppfyllelse". Under rubriken "Vilka orsaker ser ni till resultat?" anges "budgettilldelning, personalrekryteringsproblematik, lokaler och ett genomtänkt rimligt hustal som skapar möjligheter för oss att följa skollagen". Framgångsfaktorer är "tilldelning av sökt stadsbidrag, budgettilldelning, dialogen med förvaltningsledning, huvudman och lokalförsörjaren samt öka medvetenheten hos medarbetare så vi har ett tillåtande klimat och förståelse för varandra". Under rubriken "Föreslå åtgärder för ökad måluppfyllelse" anges "bättre budgettilldelning, använda oss av verktyget 'planering förskola' då det gäller personalsammansättning samt arbeta mer med pedagogerna så att de får Kasam (känsla av sammanhang)".

Huvudmannen har också redovisat dokumentet *Beskrivning för barn- och utbildningsnämnden av verksamheten vid Tjörns kommuns förskolor*. Där framgår bland annat att kommunen har minskat barnantalet i grupperna på två förskolor av fem. Några resultat kopplade till förskolans värdegrundsuppdrag eller uppdraget kring barnens utveckling och lärande finns inte och det framgår inte heller om det finns några eventuella skillnader mellan de olika förskoleenheterna. Avslutningsvis anges att matematiklyftet och språklyftet är utvecklingsområden i förskolan. Som framgår inledningsvis har barn- och utbildningsnämnden angett "identifiera kvalitetsfaktorer utifrån barnens behov med betoning på gruppens storlek och sammansättning" som utvecklingsområde för förskolan. Av dokumenten framgår inte hur barn- och utbildningsnämnden kommit fram till detta utvecklingsområde.

Matematiklyftet och språklyftet ingår inte i något av de sju utvecklingsområdena som barn- och utbildningsnämnden tagit fram.

Huvudmannen har också inkommit med ett dokument som heter *Planering för genomföranden av utvecklingsområden* (beslut i barn- och utbildningsnämnden den 24 november 2016 att "ge i uppdrag åt förvaltningen att, utifrån analys, planera och genomföra åtgärder inom sju utvecklingsområden"). För förskola anges "föreslå förbättringsområden och eventuella behov som kan krävas för genomförandet".

Fritidshem

Det utvecklingsområde som barn- och utbildningsnämnden har tagit fram angående verksamheten fritidshem är att barn- och utbildningsförvaltningen ska "identifiera aktiviteter hur fritidshemmen arbetar med att utveckla elevernas rörelseförmåga".

I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* finns ingen redovisning av resultat och nyckeltal gällande fritidshemmen. Under rubriken "Analys nyckeltal" finns ingen beskrivning av vad som är nyckeltalet för fritidshem, det står bara "fritidshem". Analysen som förvaltningens ledningsgrupp gör är uppdelad enligt samma struktur som redovisats ovan under förskola. Under rubriken "Vilka orsaker ser ni till resultat?" anges "ökat behov av fritidshemsplatser, svårigheter med rekrytering av fritidshemspedagoger, lokalbrister och organisationen – personal, grupper och aktiviteter". Framgångsfaktorer är "hög kompetens och engagerad personal, heltidstjänster genererar delaktighet i skolan, riktad kompetensutveckling till fritidspersonal och kollegialt lärande fritidshemmen emellan". Som ytterligare framgångsfaktorer anges delar av det som står under "syfte med fritidshemmet" i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Under rubriken "Föreslå åtgärder för ökad måluppfyllelse" anges "ökad tillgång till IKT-verktyg [informations- och kommunikationsteknik] för att kunna använda digitala verktyg och medier för kommunikation, ökad kompetensutveckling och att bli en attraktiv arbetsgivare bl a genom att öka lönebilden".

Huvudmannen har också redovisat dokumentet *Beskrivning för barn- och utbildningsnämnden av verksamheten i fritidshemmet Tjörns kommun*. Där finns samma innehåll som i dokumentet som nämns i stycket ovan. Utöver detta redovisas mer utförligt det som står om fritidshemmet i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Några resultat från värdegrundsarbete eller undervisningen redovisas inte och det framgår inte heller om det finns några eventuella skillnader mellan de olika fritidshemmen. Hur barn- och utbildningsnämnden kommit fram till utvecklingsområdet

"identifiera aktiviteter hur fritidshemmen arbetar med att utveckla elevernas rörelseförmåga" framgår inte.

I dokumentet *Planering för genomföranden av utvecklingsområden* ges bland annat exempel på olika aktiviteter för att utveckla rörelseförmågan.

Förskoleklass

Det utvecklingsområde som barn- och utbildningsnämnden har tagit fram angående skolformen förskoleklass är att barn- och utbildningsförvaltningen ska "identifiera faktorer som förskoleklassen arbetar med för att skapa trivsel och trygghet för eleverna".

I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* finns inga resultat som rör förskoleklassen redovisade. Under rubriken "Analys nyckeltal" anges att nyckeltalet för förskoleklassen är "elevutveckling i förskoleklass". Varför detta är ett nyckeltal framgår inte och det redovisas inte några siffror över elevutvecklingen i förskoleklass. Under rubriken "Vilka orsaker ser ni till resultat?" anges bland annat "lokaler och utemiljö, service och stödfunktioner, hemmens språkliga utveckling, inre organisation och kompetensutveckling". Framgångsfaktorer är till exempel "fortbildning och kompetensutveckling, kollegialt lärande, reviderat styrdokument och skapa välfungerande grupper". Under rubriken "Föreslå åtgärder för ökad måluppfyllelse" anges bland annat "informera/utbilda hemmen om språklig utveckling, öka/bibehålla vuxennärvaron och kompetensutveckla skolans personal inom NP-problematik [neuropsykiatrisk]".

Huvudmannen har också redovisat dokumentet *Beskrivning för barn- och utbildningsnämnden av verksamheten i förskoleklassen Tjörns kommun*. Där finns i stort sett samma innehåll som i dokumentet som nämns ovan. Några resultat från värdegrundsarbetet eller undervisningen redovisas inte och inte heller eventuella skillnader mellan de olika förskoleklasserna. Hur barn- och utbildningsnämnden kommit fram till utvecklingsområdet "identifiera faktorer som förskoleklassen arbetar med för att skapa trivsel och trygghet för eleverna" framgår inte.

I dokumentet *Planering för genomföranden av utvecklingsområden* ges bland annat exempel på olika aktiviteter för att skapa trivsel och trygghet för eleverna.

Grundskola

Det utvecklingsområden som barn- och utbildningsnämnden har tagit fram angående skolformen grundskola är att barn- och utbildningsförvaltningen för årskurserna 1–5 ska "identifiera faktorer som används i arbetet med elevernas språkutveckling", för årskurs 6 ska barn- och utbildningsförvaltningen "analysera innebörden av att årskurs 6 finns placerad på högstadiet,

positivt/negativt" och för årskurserna 7–9 ska barn- och utbildningsförvaltningen "inventera den fysiska miljön i skolorna".

I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* redovisas "måluppfyllelse i årskurs 3 vårterminen 2016". Det görs genom "andel elever som bedöms att komma att nå minst godtagbara nivå för kunskapskraven i samtliga ämnen" för skolorna Fridas Hage, Källekärrs/Långekärr skola, Myggenäs skola, Rönäng skola och Skärhamns skola.

Huvudmannen har även inkommit med dokumentet *Sammanställning av betygsresultat höstterminen 2016 i ämnena matematik, svenska och engelska*. Här redovisas betygsresultat i dessa ämnen (inklusive svenska som andraspråk) för årskurserna 6–9 höstterminen 2016, uppdelat på Häggvallskolan och Bleketskolan. I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* redovisas genomsnittligt meritvärde för årskurs 9 mellan åren 2006–2014 uppdelat på Tjörn, Bleketskolan och Häggvallskolan. Sist redovisas utdrag från Skolverkets statistik för Tjörns kommun med olika jämförelser av betygsresultat för årskurs 9 mellan åren 2010–2015.

I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* finns också redovisat resultat från GR-enkäter för åren 2014–2016 (Göteborgsregionens kommunalförbund) i årskurs 2, 5 och 8. Här finns bland annat frågor kring trygghet och studiero.

Vidare anges, i samma dokument som nämns i stycket ovan, under rubriken "Analys nyckeltal" två nyckeltal: elevnöjdhet och måluppfyllelse.

Under rubriken "Vilka orsaker ser ni till resultat?" angående nyckeltalet "elevnöjdhet" anges bland annat "lokaler, rekryteringsproblematik, bemötande och samarbete exempelvis hem/skola". Som framgångsfaktorer anges till exempel "viktiggöra skolan för eleverna, höga förväntningar, elevdelaktighet, relations- och kommunikationskunskapen hos all personal, studiero och delaktighet". Under rubriken "Föreslå åtgärder för ökad måluppfyllelse" anges bland annat "utveckla kartläggnings- och analysarbete, öka respekten för varandras olikheter och kompetensutveckla skolans personal". Någon analys av resultaten från GR-enkäterna görs inte.

Under rubriken "Vilka orsaker ser ni till resultat?" angående nyckeltalet "måluppfyllelse" anges bland annat "elevers socioekonomiska bakgrund, bristande stödfunktioner, sociala medier, schema och systematiskt kvalitetsarbete." Som framgångsfaktorer anges till exempel "fortbildning och kollegialt lärande, likvärdiga insatser utifrån Tjörns kartläggningsschema och resurscentrum med central elevhälsofunktion och lokala elevhälsoteam, kontinuitet i kartläggningar och i ledningsgruppen." Under rubriken "Föreslå

åtgärder för ökad måluppfyllelse" anges bland annat "utveckla systematiska kvalitetsarbetet kopplat till egna praktiken, ökad pedagogisk täthet och andel elever med problematik ökar, skapar behov av exempelvis socialpedagog." Någon analys av kunskapsresultaten som redovisats i de olika dokumenten görs inte.

Hur barn- och utbildningsnämnden kommit fram till utvecklingsområdena för årskurserna 1–5 (identifiera faktorer som används i arbetet med elevernas språkutveckling), för årskurs 6 (analysera innebörden av att årskurs 6 finns placerad på högstadiet, positivt/negativt) och årskurserna 7–9 (inventera den fysiska miljön i skolorna) framgår inte.

I dokumentet *Planering för genomföranden av utvecklingsområden* ges exempel på aktiviteter för att förbättra elevernas språkutveckling i årskurserna 1–5. För årskurs 6 analyseras innebörden av att årskurs 6 finns placerad på högstadiet utifrån positivt/negativt, liksom vad det skulle innebära om årskurs 6 flyttades över till skolenheterna med förskoleklass och årskurserna 1–5 utifrån positivt/negativt. För årskurserna 7–9 anges "föreslå prioriterade förbättringsområden och vad som krävs för genomförande".

Grundsärskola

De utvecklingsområden som barn- och utbildningsnämnden har tagit fram angående skolformen grundsärskola är att barn- och utbildningsförvaltningen ska "redovisa rutinerna för mottagning av elev till särskolan" och "redovisa elevernas måluppfyllelse".

I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* finns ingen redovisning av resultat, nyckeltal och analys gällande grundsärskolan.

Huvudmannen har även redovisat dokumentet *Beskrivning för barn- och utbildningsnämnden av verksamheten i grundsärskolan Tjörns kommun*. Dokumentet inleds med en översikt av Skolinspektionens beslut för Fridas Hage särskola den 19 april 2016. Därefter går Skolinspektionens sex bedömningsområden igenom i punktform. Dokumentet avslutas med rubriken "Att utveckla vidare" och där anges "förbättra/förenkla dokumentationen gällande IUP och PP [individuell utvecklingsplan och pedagogisk planering], öka erfarenhetsutbyte med andra särskolor, utveckla samarbetet med Resurscentrum och se över kompetensutvecklingen för lärare i grundskolan som har individintegrerade elever från grundsärskolan i sina klasser." Vad som i denna redovisning är huvudmannens systematiska kvalitetsarbete framgår inte. Det redovisas inga kunskapsresultat eller resultat från värdegrundsarbete.

I dokumentet *Planering för genomföranden av utvecklingsområden* anges angående "rutinerna för mottagning av elev till särskolan" och för "elevernas

måluppfyllelse" att "föreslå eventuella förbättringsområden och de behov som kan krävas för genomförandet."

Vuxenutbildning

Tjörns kommun har ingen vuxenutbildning i egen regi. För kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå köper kommunen utbildningsplatser efter behov i andra kommuner inom GR (Göteborgsregionens kommunalförbund). För kommunal vuxenutbildning i utbildning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna har kommunen avtal med Stenungsunds kommun om erbjudande av utbildning. Kommunen har också entreprenadavtal med en enskild utbildningsanordnare gällande teoretiska kurser på distans inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Den utbildning som kommunen är huvudman för är den utbildning som bedrivs på entreprenad.

Av de sju utvecklingsområden som barn- och utbildningsnämnden har tagit fram finns det inget utvecklingsområde som rör vuxenutbildningen. I dokumentet *Redovisning av resultat, nyckeltal och analys augusti 2015–juni 2016* finns ingen redovisning av resultat, nyckeltal och analys gällande vuxenutbildningen.

Huvudmannen har i två dokument redovisat en *Beskrivning för barn- och utbildningsnämnden av verksamheten vid vuxenutbildningen i Tjörns kommun*. I det ena dokumentet redovisas inledningsvis delar av vad som står i skollagen och vuxenutbildningsförordningen angående kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. Därefter redovisas bland annat hur vuxenutbildningen på Tjörns kommun bedrivs, antalet studerande och kostnader. I det andra dokumentet redovisas den utbildning inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som kommunen bedriver genom entreprenadavtal med en enskild utbildningsanordnare. Här redovisas resultat från kursenkäter och en studerandeenkät som den enskilde utbildningsanordnaren genomfört under åren 2015–2016. I studerandeenkäten hösten 2016 finns en fråga som handlar om elevernas trygghet. Resultaten från kursenkäterna och studerandeenkäten analyseras inte. Några kunskapsresultat redovisas inte.

Motivering till val av verktyg

Tjörns kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tjörns kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

2017-03-10
14 (14)
Dnr 43-2015:8765, 2015:9196
2015:9198, 2015:9200
2015:9201, 2015:9202

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Ulrika Foss Rudbeck
Utredare/Föredragande